

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Подільський державний аграрно-технічний університет
Освітня програма	33089 Кінологія
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Подільський державний аграрно-технічний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	33089
Назва ОП	Кінологія
Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство
Спеціальність	204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Васильєва Юлія Олександрівна, Кривий Владислав Валерійович, Луговий Сергій Іванович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	15.10.2020 р. – 17.10.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://pdatu.edu.ua/images/struktura/faculty-vmtt/kinology/samoocinyuvannya.pdf
Програма візиту експертної групи	https://pdatu.edu.ua/images/struktura/faculty-vmtt/kinology/programma-akredytacii.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

☐ Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ОПП загалом відповідає критеріям акредитації. Вона є унікальною для Західного регіону України, її цілі відповідають потребам ринку праці. Наявний вплив на формування ОПП більшості груп стейкхолдерів, особливо роботодавців. Структура та зміст ОПП відповідають нормативним вимогам, освітні компоненти становлять логічну, внутрішньоузгоджену систему та відповідають визначеній предметній сфері. Здобувачам забезпечено можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії та набуття практичних і соціальних навичок. ЗВО має розвинуту внутрішню нормативно-правову базу, що регулює основні складові освітнього процесу. ОПП постійно удосконалюється. Освітнє середовище та матеріальні ресурси ОП уможливають реалізацію поставлених завдань на належному рівні. ЗВО дотримується політики публічності, прозорості, вільного доступу до інформації, академічної свободи та студентоцентрованого підходу в процесі навчання і викладання. Разом з тим, потребує ґрунтовного поліпшення контент окремих освітніх компонентів, їх методичне забезпечення, організація освітнього процесу, особливо в дистанційному режимі, а також відповідність кваліфікації викладачів тим дисциплінам, які вони викладають. Виявлені недоліки стосовно Критерію 4 не мають системного характеру і можуть бути усунуті впродовж одного року. Керівництво університету, факультету та Гарант налаштовані на удосконалення даної ОПП і розраховують на подальшу перспективу її існування.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Унікальність ОПП; наявність попиту на випускників на ринку праці; при розробці програми було враховано галузевий та регіональний контекст; потужна система взаємодії із роботодавцями та врахування при проектуванні та перегляді ОПП позиції різних груп стейкхолдерів. Чіткі та зрозумілі умови вступу на навчання, які враховують особливості ОП. ЗВО та факультет системно працюють над нормативним забезпеченням освітнього процесу. Створено належні умови для реалізації права на освіту здобувачам з особливими освітніми потребами. Створено сприятливі умови для провадження освітнього процесу: безпечне освітнє середовище, наявне відповідне матеріально-технічне забезпечення, вільний доступ до інформаційних ресурсів. Вагому інформаційну підтримку викладачам і здобувачам освіти забезпечує наукова бібліотека. Всі учасники освітнього процесу обізнані щодо порядку дій у конфліктних ситуаціях. Функціонує система дистанційного навчання Moodle. НПП підвищують свою кваліфікацію відповідно до специфіки ОПП.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Формування деякими дисциплінами заявлених ПРН не має логічного обґрунтування. Недосконала процедура вибору дисциплін. Недостатнє наповнення СДН Moodle. Низький рівень методичного забезпечення ОК. Неповна відповідність професійної кваліфікації викладачів дисциплінам кінологічного спрямування, які вони викладають. Залучення студентів та викладачів до міжнародних програм академічної мобільності на низькому рівні. Рекомендації: 1) Провести перегляд цілей та компонентів ОПП щодо їх відповідності спеціальності 204 та вимогам НРК, а також ПРН, що вони забезпечують. 2) Сформувати належне методичне забезпечення освітнього процесу. 3) Завершити наповнення за забезпечити повноцінне функціонування СДН Moodle. 4) Продовжити практику стажування, а також активізувати наукові дослідження НПП на напрямком «Кінологія» в т.ч. і за кордоном. 5) Приділити увагу інформованості НПП та студентів стосовно інших (крім плагіату) складових академічної доброчесності і відповідальності за їх порушення. 6) Удосконалити систему виявлення недоліків у освітніх програмах та запровадити дієві механізми реагування на них. 7) Розробити матрицю обов'язкових щорічних анкетувань і забезпечити зворотній зв'язок із респондентами; оприлюднювати інформацію щодо врахування зауважень і побажань стейкхолдерів освітнього процесу під час перегляду ОПП.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

У нормативних документах, доступних під час здійснення експертизи, місія Університету не сформульована. Цілі університету наведені в п. 2.3 Статуту (<https://pdatu.edu.ua/images/public-info/statut-pdatu-2018.pdf>) і сформульовані досить широко, що дає підставу різні напрями освітньої діяльності вважати відповідними. Стратегія розвитку університету визначена у відповідному нормативному документі (внутрішнє посилання зі сторінки <https://pdatu.edu.ua/strategiia-mizhnarodnoi-diialnosti.html>) від 2016 року, не містить кореляції з кінологічним напрямом, що можна пояснити терміном розроблення документа. Посилання на документ (стратегія), яке надане в відомостях самооцінювання на момент експертизи було некоректним. Формулювання цілей ОПП мають деякі розбіжності у профілі ОПП і в звіті-самооцінюванні (далі ЗСО), але в обох джерелах акцент робиться на «підготовці висококваліфікованих фахівців-кінологів», що відображає її унікальність, проте не достатньо розкриває загальний зміст спеціальності 204, в межах якої заявлена ОПП. Особливості вимог НРК для 8 магістерського рівня щодо «проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог» (за відсутності відповідного затвердженого стандарту освіти є визначальним) у меті профілю ОПП не висвітлені, але в коментарях ЗСО у відповідному розділі дотично присутні. В профілі програми наявне акцентування на «типових задачах діяльності», що притаманне 6 рівню НРК (<https://mon.gov.ua/ua/osvita/nacionalna-ramka-kvalifikacij/rivni-nacionalnoyi-ramki-kvalifikacij>) чи з рівню НРК нової редакції (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#Text>) і є недоречним, оскільки знижує освітні вимоги на декілька рівнів.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Підготовку здобувачів за ОПП «Кінологія» в Університеті розпочато на замовлення Головного управління Національної поліції в Хмельницькій області у 2019 році. Роботодавці надали рецензії з позитивною оцінкою цілей ОПП та побажанням щодо «підвищення статусу» дисциплін кінологічного спрямування (О. В. Сахнік, начальник Хмельницького центру підвищення кваліфікації персоналу ДКВС України, полковник внутрішньої служби, кандидат психологічних наук (<https://office.naqa.gov.ua/d3ab68e3-7eb2-4ae6-95e8-86db419c1567>) та О. В. Дяк, начальник Кінологічного центру Головного управління Національної поліції в Хмельницькій області (<https://office.naqa.gov.ua/3cb96b16-8b5f-40b8-adeb-019b4c842cd9>). Університетом укладено меморандум про співпрацю щодо Програми розвитку кінологічної служби Національної поліції України (<https://pdatu.edu.ua/images/struktura/faculty-vmmt/kinology/memorandum-kinology.pdf?v=02>). ПРН включають акцентовані моменти з кінології, що, як показало спілкування в фокус-групі, співзвучно вимогам роботодавців. Думка здобувачів освіти стосовно необхідності тих чи інших освітніх компонентів вивчалась шляхом проведення анкетування (<https://pdatu.edu.ua/images/struktura/faculty-vmmt/kinology/anketuvannya.pdf>), та проведення «круглих столів». Спілкування у фокус-групах зі здобувачами освіти і роботодавцями виявило їх задоволеність цілями ОПП та програмними результатами навчання. Представники академічної спільноти були задіяні до обговорення структури ОПП через тематичні засідання на кафедрах, про що повідомили Гарант та керівник навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти В. Р. Волощук, до того ж додано витяг з протоколу засідання кафедри, який наявний у відповіді на запит ЕГ від 15.10.2020 о 19.29. Потреби зацікавлених осіб періодично розглядаються на засіданнях Робочої групи з розвитку кінологічної служби (<https://pdatu.edu.ua/news-07/trete-zasidannya-robochoji-grupi-z-rozvitku-kinologichnoji-sluzhbi.html>).

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Кінологічна служба Національної поліції України, яка на сьогодні є замовником освітньої послуги, суттєво впливає на формування цілей і ПРН в рамках галузевого контексту, оскільки одночасно є роботодавцем для здобувачів освіти і чітко визначає орієнтири бажаних компетентностей випускників. Тенденції розвитку спеціальності 204, в рамках якої здійснюється освітня діяльність за ОПП «Кінологія» відстежуються завдяки налагодженим зв'язкам (<https://pdatu.edu.ua/images/struktura/faculty-vmmt/kinology/memorandum-kinology.pdf?v=02>) та участі у засіданнях Робочої групи з розвитку кінологічної служби (<https://pdatu.edu.ua/news-07/trete-zasidannya-robochoji-grupi-z-rozvitku-kinologichnoji-sluzhbi.html>), в якій беруть участь представники Подільського державного аграрно-технічного університету, Міністерства внутрішніх справ України, Національної поліції України, Національної гвардії України, Державної прикордонної служби України, Державної служби України з надзвичайних ситуацій, Збройних сил України, служби безпеки України, Міністерства оборони України, Департаменту з питань виконання кримінальних покарань Міністерства юстиції України, Управління державної охорони України, Військової служби правопорядку ЗСУ, Департаменту спеціалізованої підготовки та кінологічного забезпечення Державної митної служби України, Державного підприємства «Міжнародний аеропорт «Бориспіль», «Асоціації військових кінологів України» та «Кінологічного центру «Ягуар», представники всеукраїнської громадської організації «Кінологічна спілка України», а також Консультативної місії Європейського Союзу в Україні. Спілкування у фокус-групі зі здобувачами освіти підтвердило затребуваність послуги на ринку праці. До того ж встановлено, що за цією ОП навчаються представники кінологічних служб Житомирської, Дніпропетровської, Київської, Львівської, Івано-Франківської, Одеської та Хмельницької областей. У процесі підготовки ОПП було враховано досвід аналогічних вітчизняних програм Сумського національного аграрного університету, Одеського державного аграрного університету, Поліського національного університету. Спілкування з членами проєктної групи (В. В. Щуплик, А. В. Димчук) та групи забезпечення ОПП підтвердило проведену роботу стосовно аналізу інформації. Інформація стосовно аналізу закордонних ОП не була надана. Але кінологічні центри, які залучені до підготовки фахівців за ОП,

були високо оцінені делегаціями кінологів з Литви, Польщі та Фінляндії. Посилання на матеріали наведені в ЗСО. Останнє опосередковано може свідчити про збіг цілей і ПРН ОПП та інтересів закордонних фахівців з кінології.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Згідно рекомендацій МОН України «Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти» від 2020 року (<https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-pauki-ukrayini/metodichni-rekomendaciyi-vo>) для магістерського рівня «мінімум 35% обсягу освітньої програми має бути спрямовано на забезпечення результатів навчання за спеціальністю, визначених Стандартом вищої освіти». Цим вимогам теоретично (затвердженого стандарту на сьогодні немає) відповідає як ОПП від 2019 року – більше 60%, так і ОПП від 2020 року – навіть по самим жорстким вимогам, не враховуючи стикових спеціальних дисципліни з кінології (наприклад ОК2 «Розведення і відтворення собак» і ОК4 «Польова хірургія та хвороби службових собак»), обсяг складає 31 кредит (34,4%). З урахуванням ОК2 та ОК4 обсяг становить 40 кредитів (44,4%). ПРН та матриці відповідності з 2019 до 2020 року було змінено у напрямку підвищення відповідності до дескрипторів НРК, але матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми (табл. 2) складена із занадто широким розумінням питання «формування» ПРН. Наприклад, ОК1 «Практика дресирування та використання собак» формує, за даними ЗСО, 11 ПРН із 16, серед яких ПРН12 «Впроваджувати інноваційні ресурсозберігаючі технології у виробництво і переробку продукції тваринництва» та ПРН 16 «Застосовувати при розведенні тварин різних видів альтернативні джерела енергії». Аналіз інформації про обов'язкові освітні компоненти ЗСО не надав роз'яснення з цього питання. Спілкування з викладачами виявило що співставлення ПРН з компонентами ОПП здійснюється виключно членами проєктної групи без залучення викладачів, які безпосередньо відповідають за дисципліну. Останнє зумовило недостатню кореляцію відомостей табл. 2. Наведене в ЗСО обґрунтування відповідності ПРН вимогам чинної НРК (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#Text>) поділом ПРН ОПП згідно дескрипторів НРК відповідного рівня виглядає не зовсім коректним, оскільки згідно Закону про освіту ст.1 п. 1 пп. 22 «Результати навчання – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти, та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми (програмні результати навчання) або окремих освітніх компонентів», а не один з дескрипторів. Тим не менш, вважаємо, що 10 з 16 ПРН спрямовані на досягнення вимог НРК для відповідного кваліфікаційного рівня (ПРН 1, 2, 4, 6, 7, 8, 11, 12, 15, 16).

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Унікальність ОПП; наявність чіткого запиту на ринку праці; урахування галузевого та регіонального контексту; достатній рівень забезпеченості освітніми компонентами кінологічної складової ОПП; потужна система взаємодії із роботодавцями та врахування при проєктуванні та перегляді ОПП позиції різних груп стейкхолдерів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Відсутність сформульованої місії університету та, відповідно, неможливість співставлення з нею цілей ОПП; обмежене представлення у оновленій ОПП 2020 року загальних для спеціальності 204 ПРН та ОК, які б сприяли їх досягненню; поверхнєве врахування досвіду аналогічних зарубіжних програм. Рекомендації ЕГ: потребує оновлення Стратегія розвитку університету, зокрема стосовно визначення місії ЗВО; доцільним є перегляд цілей та компонентів ОПП щодо їх відповідності спеціальності 204 та вимогам НРК; ширше залучення іноземних фахівців до перегляду ОПП.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 1.2 та 1.3. До того ж, враховуючи певну узгодженість за підкритеріями 1.1 та 1.3, голістичний підхід в оцінюванні, релевантність фактів і їх контексту, а також різну вагомість окремих підкритеріїв, ОП «Кінологія» за спеціальністю 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають рівню В Критерію1 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Наведений в ЗСО навчальний план є некоректним, оскільки двічі надані дані плану навчального процесу на денній формі навчання, і не наведено план для заочної форми. Встановлено, що навчальний план, який був наданий у ЗСО, є технічною помилкою. Навчальний план з сайту Університету є коректним, але не досить зрозуміло, чому Д (дипломне проектування) у графіку навчального процесу співвідноситься як Атестація в Зведених даних бюджету часу. Обсяг ОПП складає 90 кредитів ЄКТС, що відповідає чинним вимогам Закону про вищу освіту (90-120 кредитів). Наявні математичні невідповідності у навчальному плані для денної форми навчання (90 кредитів – 2665 годин, 23 кредити – 645 годин). Частка аудиторного навантаження для денної форми навчання від 90 кредитів становить 29%, що не досягає 1/3 від загального обсягу ОПП, як рекомендовано в Положенні про освітні програми Університету (<https://pdatu.edu.ua/images/navchalna-robota/planuvannya-ta-organizaciya/p160920-01.pdf?v=02>) (п. 4.5. стор. 16) і вказано у ЗСО. Але в межах освітніх компонентів за виключенням практики і кваліфікаційної роботи, цей показник витримано. Аудиторне навантаження для заочної форми навчання становить 8%, і його бажано збільшити до 10%. ОПП включає проходження виробничої практики для денної і для заочної форми тривалістю 9 тижнів (9 кредитів), що є достатнім. Обсяг вибіркової частини ОПП становить 25,5%, що відповідає нормативним вимогам.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст освітньої програми має досить чітку структуру, яка відповідає Положенню про освітні програми <https://pdatu.edu.ua/images/navchalna-robota/planuvannya-ta-organizaciya/p160920-01.pdf>. ОК надаються здобувачам у послідовності, що не суперечить логіці, але деталізація взаємозв'язків в схемі не наведена. Відповідна схема спрощена, наведено лише перелік освітніх компонентів по семестрах. Розуміння формування освітніми компонентами ПРН, яке знайшло своє відображення в матриці (табл. 2), видається занадто умовним, інколи складно зрозуміти логіку і методи формування тих чи інших ПРН, заявлених в освітній програмі. Наприклад, ОК1 «Практика дресирування та використання собак» формує, за даними ЗСО, 11 ПРН з 16, серед яких ПРН12 «Впроваджувати інноваційні ресурсозберігаючі технології у виробництво і переробку продукції тваринництва»; ОК3 «Службове собаководство» досить широко охоплює питання, включаючи походження, анатомію, розведення, утримання, годівлю, дресуру собак тощо, заявлене формування 14 ПРН із 16, серед яких ПРН5 «Уміти правильно діагностувати захворювання та надавати першу допомогу тварині при травмах, сонячних опіках тощо», що не підтверджується по суті темами занять. Попри широкий обсяг питань, інтегрованих комплексних завдань для здобувачів освіти в силабусі ОК3 не наведено. Важкопідтверджуваним видається заявлене формування деяких ПРН освітніми компонентами програми, а саме ОК1 ПРН12, ОК2 ПРН16, ОК4 ПРН4, ОК7 ПРН7, ОК9 ПРН15, ОК11 ПРН6,15; ОК12 ПРН8,10. Спілкування у фокус-групах з викладачами виявило недостатнє розуміння опису кореляційних зв'язків, але підтвердило зацікавленість у оптимізації цього аспекту оформлення документації. У силабусах освітніх компонентів наведено передумови вивчення «пререквізити», але інколи дисципліни, що заявлені як пререквізити, викладаються в тому ж семестрі, що і компонента, яка вимагає їх попереднього вивчення. Наприклад для ОК3 вказано пререквізитами ОК5 та ОК2 (вірогідно, назва змінена), але, згідно схеми викладання, всі ці три дисципліни реалізуються у третьому семестрі, що практично унеможливлює виконання здобувачами освіти умов «пререквізитів». Означене вказує на деяку формальність встановлення зв'язків між компонентами. Гуманітарна складова, присутня в обсязі 7 кредитів ЄКТС та забезпечується обов'язковими компонентами ОК10, 11.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОП загалом відповідає предметній області заявленої спеціальності 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва», що підтверджується тематичним змістом обов'язкових компонентів ОПП: ОК1-ОК9, ОК13, 14. Обсяг обов'язкових освітніх компонентів, зміст яких може бути інтерпретований як орієнтований на досягнення ПРН вірогідного стандарту спеціальності, становить близько 45% (ОК1-ОК10) за ОПП від 2019 та близько 35% (ОК6-ОК12) в ОПП 2020 року, що відповідає методичним рекомендаціям – не менше 35% (<https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/metodichni->

rekomendaciyi-vo). Дисципліна «Одержання і переробка м'яса» передбачає розкриття спеціальних питань спеціальності 204 і важлива для формування ПРН12, тому доцільно здійснювати її викладання в обов'язковому циклі. Спеціальні дисципліни в ОПП 2020, які орієнтовані на здобуття компетенцій з кінології наявні і в обов'язковій частині в обсязі 32 кредити (36% від загального обсягу) – ОК1-ОК5, ОК13 (<https://pdatu.edu.ua/images/struktura/faculty-vmmt/kinology/mo8102001.pdf>), і у вибірковій частині – щонайменше 21 кредит (23%) (за аналізом силабусів ВКС 5, 6, 9, 10, 11 (<https://pdatu.edu.ua/osvitno-profesiini-prohramy.html>) в розділі «Кінологія»). Обсяг наведених вище компонентів досягає 59%). Вищезазначене підтверджує чіткий напрям заявленої ОПП, і не входить у протиріччя з предметною областю спеціальності.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Обсяг вибіркової складової ОПП «Кінологія» складає 23 кредити ЄКТС, що складає 25,6% і відповідає нормативним вимогам. Формування студентами індивідуальної освітньої траєкторії в університеті регулюється «Положення про організацію освітнього процесу в Подільському державному аграрно-технічному університеті» (<http://www.pdatu.edu.ua/images/navchalna-robota/planuvannya-ta-organizaciya/p290920-01.pdf>) розділ 10, де прописана процедура вибору студентами вибірових компонентів. У підпункті 11 розділу 10 вказані обмеження щодо найменшої кількості здобувачів освіти в групі для вивчення ВК – 12 осіб. Це є досить жорстке обмеження, що не повною мірою відповідає поняттю «індивідуальна освітня траєкторія». Процедура вибору ВК серед тих, що були обрані більшістю, може не дозволити здобувачу сформувати освітню траєкторію за своїми інтересами, оскільки він змушений прийняти те, що обрала більшість. Особливо ця проблематика підкреслюється кількістю здобувачів освіти на ОПП – 10 осіб. Тобто, фактично здобувачам пропонується зробити не індивідуальний, а груповий вибір. ОПП 2019 р. містить блок вибірових компонентів за вибором університету (13 кредитів), а вибірові компоненти за вибором студента (23 кредити) сформовано у два блоки, що унеможливило формування індивідуальної освітньої траєкторії у передбаченому законодавством обсязі. Слід відмітити, що в результаті перегляду ОПП в 2020 р. це порушення було усунуте. Перелік і силабуси обов'язкових і вибірових компонентів наявні на сайті (<https://pdatu.edu.ua/osvitno-profesiini-prohramy.html>) в розділі «Освітньо-професійні програми». ВКС 2 «Педагогіка вищої школи» є дисципліною, що викладається і на III рівні вищої освіти, що підкреслює надану можливість для здобувачів обрати і дисципліни інших рівнів. Положення про індивідуальний графік навчання студентів в Університеті наведено на сайті (<https://pdatu.edu.ua/images/navchalna-robota/planuvannya-ta-organizaciya/pologennya-indigrafik.pdf>). У ньому чітко визначено умови переходу на навчання за таким графіком, режими консультацій та порядок сесійної атестації. Елементами формування індивідуальної освітньої траєкторії при реалізації даної ОПП є також можливість вільного вибору здобувачами місця проходження виробничої практики, а також керівника та теми дипломної роботи, що було відзначено під час інтерв'ювання фокус-груп здобувачів та академічного персоналу, задіяного для реалізації ОПП, що акредитується. Спілкування зі студентами засвідчило, що вони ознайомлені з принципами формування індивідуальної освітньої траєкторії та брали особисту участь у цьому процесі, але деякі вказали на вибір «блоку», який їх більше цікавив.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку, яка, згідно програми практики та опитування студентів, формує як загальні і спеціальні компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності, так і елементи soft skills. Організація та методичне забезпечення виробничої практики здійснюється на достатньому рівні. Аналіз методичних рекомендацій і програми практики (<https://pdatu.edu.ua/images/struktura/faculty-vmmt/kinology/mo8102001.pdf>) показав її спроможність формувати ПРН. Всеукраїнська громадська організація «Кінологічна спілка України» на підставі договору (<https://pdatu.edu.ua/images/struktura/faculty-vmmt/kinology/dogovir-filiya.pdf?ver=02>) є однією з баз практики для здобувачів освіти з ОПП. Студенти при спілкуванні у фокус-групі підтвердили факт проходження практики на тих підприємствах, де вони працюють. На запит ЕГ Гарантом було надано звіти про проходження практики (відповідь від 13.10.2020 о 23.23). Проте, інформація, щодо організації практики та, зокрема, захисту звітів, яку отримали члени ЕГ від різних груп стейкхолдерів, є суперечливою стосовно форми та дати його проведення. Зокрема, згідно наказу №1202с від 27.12.2019 р. (<https://pdatu.edu.ua/images/struktura/faculty-vmmt/kinology/nakaz-napravlennya.pdf>) 07.10 2020 р. мав відбутися захист звітів з виробничої практики. Проте, ні здобувачами, ні представниками факультету під час інтерв'ю не було надано інформації щодо проведення даного заходу. Надані звіти не мали ознак оцінювання чи рецензування. Отже, ЕГ не мала можливості переконатися у фактичному проведенні захисту звітів. Але здобувачі вищої освіти одностайно відмітили корисність практичної підготовки для їх професійного зростання.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

ОП частково передбачає набуття здобувачами таких соціальних навичок, як: адаптивність, комунікативність, креативність. Набуття соціальних навичок частково відображено в ПРН 02, 07 ОПП 2019 року та в ПРН 01, 02, 07 в

ОПП 2020 року, а також наявне в ЗК 3, 4, 7 (і ЗК 1 в ПРН 2019). Детальне вивчення змісту ОП показало дещо загальне розуміння засобів і методів формування ПРН та компетентностей. Вузкоорієнтованої ОК програма не містить, розгорнутого ПРН не сформульовано. Виробнича практика позитивно відображається на якості формування соціальних навичок як результат комунікативної взаємодії і досвіду. Водночас, студентам надаються й інші можливості набуття соціальних навичок. Зокрема, під час проведення різноманітних «круглих столів». Аналіз матеріалів на платформі «Moodle» показав, що ОК «Педагогіка вищої школи» дійсно містить елементи soft skills, але в структурі ОПП є вибірковою, тому не може гарантовано формувати даний ПРН.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт на даний час в Україні відсутній, тому не зрозуміло на підставі чого у ОПП заявлено про присвоєння професійної кваліфікації. Вважаємо цей аспект помилковим і він потребує виправлення. Тобто, професійна кваліфікація не може бути присвоєна. Представники ЗВО також пояснили заявлене «присвоєння професійної кваліфікації» технічною помилкою.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз робочого плану, який був наданий Гарантом на запит ЕГ і наявний на сайті (той, що наведено в ЗСО, зі слів гаранта, – технічна помилка), показав, що обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів загалом відповідає вимогам законодавства і поєднує різні види робіт здобувачів освіти. Достатність обсягу аудиторної та самостійної роботи для здобувачів вищої освіти за більшістю освітніх компонентів було підтверджено під час інтерв'ювання фокус-групи студентів. Але аналіз експертами навчального плану для заочної форми навчання виявив незначне зменшення частки аудиторних занять: аудиторні заняття по дисциплінам обов'язкового блоку становили 8,3% від загального обсягу цих дисциплін, по вибірковій частині – 10,4%. Частка від 90 кредитів ОПП аудиторних занять становила 7,6% (206 годин). Цей показник доцільно збільшити до 10%. Паритет аудиторного навантаження між різними компонентами ОПП дотримано. Частка аудиторної роботи в навчальному плані для денної форми навчання становить для обов'язкових дисциплін – 32%, для вибіркових – 34,5%, в загальному розрахунку до 2700 годин ОПП – 29%. Бажаємо довести аудиторне навантаження до 1/3. Але вказані побажання не мають принципового критичного значення.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

За ОП у даний час не здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Обсяг ОПП відповідає чинним вимогам Закону про вищу освіту. Зміст ОП відповідає предметній області заявленої спеціальності 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва». Відповідність обсягу ОП, спрямованого на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю та обсяг вибіркової частини ОПП відповідають вимогам чинної нормативної бази. Практична складова ОП формує компетентності здобувачів вищої освіти, необхідні для подальшої професійної діяльності: як спеціальні, так і загальні з елементами soft skills. Обсяг заявлених «кінологічно» орієнтованих компонентів досягає 59%, що підтверджує чіткий напрям ОПП, і не має протиріччя з предметною областю спеціальності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Заявлені ПРН, що формуються деякими дисциплінами не мають логічного обґрунтування. Встановлення зв'язків між компонентами ОП має ознаки формальності. Обмеження, що міститься у «Положенні про організацію освітнього процесу в Подільському державному аграрно-технічному університеті» щодо мінімальної кількості здобувачів освіти в групі для вивчення ВК 12 осіб є досить жорстким, що не здатне повною мірою забезпечити формування індивідуальної освітньої траєкторії. В ОПП розгорнуто не сформульовано компетентності та ПРН стосовно набуття здобувачами освіти soft skills, окремої освітньої компоненти немає. Рекомендації ЕГ: здійснити перегляд відповідності освітніх компонентів ОП та ПРН, що вони забезпечують; внести відповідні зміни в

«Положення про організацію освітнього процесу в Подільському державному аграрно-технічному університеті», що забезпечать можливість безперешкодного формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ОП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 2.1, 2.3, 2.4, 2.6, 2.8. До того ж, враховуючи певну узгодженість за підкритеріями 2.2 та 2.5, голістичний підхід в оцінюванні, релевантність фактів і їх контексту, а також різну вагомість окремих підкритеріїв, ОП «Кінологія» за спеціальністю 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають рівню В Критерію2 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Під час роботи експертної групи підтверджено, що правила прийому на навчання на ОПП «Кінологія» відповідають загальним вимогам, визначеним законодавством, оприлюднені на офіційному веб-сайті Університету (<http://pdatu.edu.ua/images/priyom/pravila-priyomu-2020-2.pdf>). Ці Правила є чіткими і зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, відображають загальні положення організації прийому вступників, обсяги прийому та державного замовлення, строки прийому заяв та документів конкурсного відбору та зарахування на навчання, порядок прийому заяв та документів, особливості організації та проведення конкурсного відбору, спеціальні умови участі в конкурсному відборі та ін. В правилах прийому достатньо висвітлені аспекти інклюзії, так у розділі VII п.1. наголошується, що «у разі подання документів на участь у конкурсному відборі особами з особливими освітніми потребами університет повинен забезпечити відповідні умови для проходження ними вступних іспитів та співбесід». На стор. 28 положення прописані правила розрахунку конкурсної бали для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра на ОПП галузі «Аграрні науки та продовольство», який складається з результату вступного іспиту з іноземної мови, результату фахового випробування та середнього балу документа про здобутий освітній рівень. Проте, ні в ОПП, ні на стор. 28 та в додатку 5 Правил прийому не вказано, що вступ можливий на базі здобутого раніше освітнього ступеня «магістр». Зміст фахового вступного випробування та форма його проведення і список рекомендованої літератури представлені на сайті (<http://pdatu.edu.ua/prohramy-vstupnykh-ispytiv.html>).

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Особливості спеціальності 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» здебільшого враховані при формуванні змісту фахового вступного випробування на ОПП (<http://pdatu.edu.ua/prohramy-vstupnykh-ispytiv.html>), який містить питання розведення, годівлі сільськогосподарських тварин, особливості технології виробництва продукції тваринництва (в тому числі рибництва, бджільництва, собаківництва). Проте, питання переробки продукції тваринництва не висвітлені, хоча у списку рекомендованої літератури наявні джерела означеного спрямування (17 та 18). Кінологічну спрямованість враховано у змісті фахового випробування шляхом формулювання специфічних питань, які наведені на стор. 4 документа. Це також було підтверджено доц. Євстафієвою Ю.М. під час спілкування у фокус-групі.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, регулюється «Положенням про відрядження, поновлення та переведення студентів Подільського державного аграрно-технічного університету», яке затверджене в 2020 році (<http://pdatu.edu.ua/images/navchalna-robota/planuvannya-ta-organizaciya/p040920-01.pdf>), розділ 5. Положення дозволяє перезарахувати дисципліни навчального плану за вибором студента, наявні у документах з результатами попереднього навчання, замість дисциплін за вибором студента, передбачених навчальним планом відповідної спеціальності (розділ 5, пункт 3). Це доречно. Перезарахування навчальних дисциплін та визначення

академічної різниці здійснюється на підставі порівняння кредитів, відведених на вивчення цих дисциплін, без урахування ПРН та компетентностей (розділ 5, пункт 4, додатки). В сучасних умовах, коли немає нормативних дисциплін, але є прописані стандартами освіти компетентності та ПРН, така практика є хибною. Вона не дозволить встановити збіг здобутих результатів навчання. Академічна мобільність за ОПП на даний момент поки відсутня, тому прикладів визнання таких результатів ще не було.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визначення результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регулюються «Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті у Подільському державному аграрно-технічному університеті» (<https://pdatu.edu.ua/images/navchalna-robota/planuvannya-ta-organizaciya/p280820-03.pdf>). Згідно даного Положення, рішення про перезарахування приймається комісією у складі заступника декана, гаранта ОП (чи завідувача відповідної кафедри) та НПП, які закріплені за освітньою компонентою. У положенні прописана процедура апеляції. Підтвердити дотримання даних правил під час реалізації даної програми не було можливості, оскільки перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті не здійснювалось у зв'язку з відсутністю претендентів.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Загалом наявна внутрішня нормативна база для врегулювання всіх питань, стосовно до критерію. Враховані потреби здобувачів з особливими освітніми потребами. Правила вступу на ОПП та правила визнання результатів навчання, отриманих в неформальній освіті, прописані досить чітко, не містять дискримінаційних ознак, зрозумілі. Всі положення доступні на сайті.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

При формуванні змісту фахового вступного випробування на ОПП питання переробки продукції тваринництва не висвітлені. Перезарахування навчальних дисциплін та визначення академічної різниці без урахування ПРН та компетентностей не є валідним. Не відзначено можливості вступу на ОПП здобувачів на базі здобутого раніше освітнього ступеня «магістр» Рекомендації ЕГ: провести коригування програми фахового вступного випробування та процедури перезарахування навчальних дисциплін.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Зважаючи на наведені сильні сторони та позитивні практики і незначні слабкі сторони експертна комісія дійшла висновку, що ОПП «Кінологія» за спеціальністю 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» обґрунтовано відповідає рівню В за Критерієм 3.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми навчання і викладання за ОПП загалом здатні забезпечити досягнення заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання. Студентам забезпечується вибірковість дисциплін, місць для проходження практики, тематики для досліджень та виконання дипломних робіт, що відповідає вимогам студентоцентрованого підходу. Проте, експертна група виявила зауваження до змісту деяких компонентів: наповнення ВКСЗ «Наукові

основи формування поживності кормів» та ВКС4 «Хімічний склад і поживність кормів» мають дублювання. Методичне забезпечення «кінологічних» ОК, окрім частково ОК5, не представлено (відповідь від 14.10 о 16.24 на запит ЕГ); на 14.10.2020 наповненість «Moodle» часткова: ОК9 «Генетика популяцій» (ОПП 2019 року) в силабусі на сайті Університету (<https://pdatu.edu.ua/images/navchalna-robota/opp/opp2020/silabus/sbko4.pdf?ver=04>) заявлена як така, що розкриває питання собаківництва, а в ньому не знайдено матеріалів, які б розкривали відповідні питання. Так, тема в силабусі звучить як «Фенотипова і племінна цінність. Селекційні індекси собак». Лекція 6, наявна в «Moodle», не містить жодного згадування про собак. ОК2 ОПП 2020 року «Розведення та відтворення собак» в ЗСО, методичні розробки не представлені, в системі «Moodle» з курсу наявні 2 лекції стосовно генетики популяцій, які збігаються із матеріалом перших двох лекцій описаної вище «Генетики популяцій» і не відповідають заявленим темам в силабусі ЗСО.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Учасники освітнього процесу мають доступ до інформації стосовно цілей, змісту, програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання. Силабуси окремих освітніх компонентів ОПП «Кінологія» розміщено на офіційному сайті університету (<https://pdatu.edu.ua/osvitno-profesiini-prohramy.html>). Проте, під час експертної оцінки виявлено, що зміст деяких силабусів є не коректним. Зокрема, силабус ВКС11 «Методики і техніки дресирування собак» (<https://pdatu.edu.ua/images/navchalna-robota/opp/opp2020/silabus/sbko5.pdf?ver=04>) за змістом не відповідає заявленій назві, і дублює «Генетику популяцій». Силабус ОК 2 «Розведення та відтворення собак» взагалі не містить інформації щодо обсягу курсу. Силабус ОК 6 «Біологія продуктивності сільськогосподарських тварин» не містить інформації стосовно розподілу аудиторного навантаження для здобувачів, які навчаються за заочною формою навчання. Під час інтерв'ювання здобувачів вищої освіти не було отримано підтверджуючої інформації щодо зрозумілості критеріїв оцінювання.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОПП відбувається переважно шляхом залучення здобувачів вищої освіти до проведення досліджень у межах виконання дипломних робіт. В університеті щорічно проводяться науково-практичні конференції різного рівня. Зокрема, на листопад 2020 р. заплановано проведення VII Міжнародної конференції студентської та учнівської молоді «Стан та перспективи виробництва, переробки і використання продукції тваринництва», однією із секцій якої буде «Кінологія». Під час інтерв'ю здобувачі вищої освіти підтвердили наміри взяти участь у роботі даної конференції. Проте, на час проведення експертної оцінки не було надано відомостей щодо участі в конференціях та наявних публікацій результатів наукових досліджень здобувачів. Інформаційну підтримку викладачам і здобувачам освіти у поєднанні навчання і досліджень забезпечує наукова бібліотека.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Робочі програми дисциплін оновлюються перед початком кожного навчального року. НПП використовують в освітньому процесі також свій власний дослідницький досвід, набутий під час виконання дослідницьких проєктів, участі в наукових конференціях різного рівня, підготовки наукових публікацій. Проте, це стосується, переважно, не пов'язаних з кінологією освітніх компонентів. Прикладів застосування в освітньому процесі власного дослідницького досвіду викладачів у галузі кінології ЕГ наведено не було. Викладачі періодично підвищують кваліфікацію з метою оновлення теоретичних і практичних знань, оволодіння сучасними методами вирішення професійних завдань. ЕГ було надано підтверджувальні документи про підвищення кваліфікації НПП факультету ветеринарної медицини і технологій у тваринництві за напрямком «Кінологія» у 2020 р. Загальний аналіз РП показав, що здобувачам часто рекомендують у якості основної та допоміжної літератури застарілі джерела – видані більше, ніж 30 років тому.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Інтеграцію університету до світового науково-освітнього простору здійснює відділ міжнародних зв'язків (<https://pdatu.edu.ua/viddil-mizhnarodnykh-zviazkiv.html>). Університет має угоди про міжнародне академічне співробітництво, планує розвивати існуючі та напрацьовувати нові партнерства, що зазначалося у фокус-групах з керівництвом та представниками структурних підрозділів ЗВО. Проте, ЕГ не було надано інформації щодо залучення студентів, які навчаються на даній ОПП, до будь-яких форм діяльності у рамках інтернаціоналізації

діяльності закладу вищої освіти. Викладачі, здобувачі та представники адміністрації під час інтерв'ю у фокус-групах відзначили наявність повноцінного доступу до наукометричних баз даних Scopus та WoS, а також до загальнодоступних баз даних ResearchGate, Publons, GoogleScholar та ін.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Контрольні заходи та критерії їх оцінювання ОПП є зрозумілими, заздалегідь оприлюдненими і доступними для всіх учасників освітнього процесу. Форми та методи навчання у цілому відповідають вимогам студентоцентрованого підходу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Наповнення освітніх компонентів у СДН Moodle переважно представлене виключно лекційними матеріалами. Методичне забезпечення значної кількості дисциплін (переважно кінологічного спрямування) відсутнє. Зміст деяких силабусів є некоректним, що не може повною мірою забезпечити надання інформації щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання компонентів ОП. Незважаючи на наявність укладених ЗВО угод про міжнародну співпрацю, здобувачі вищої освіти за ОПП наразі не беруть участі у програмах академічного обміну. Рекомендації ЕГ: переглянути зміст та завершити наповнення освітніх компонентів у СДН Moodle; уніфікувати структуру силабусів та актуалізувати їх наповнення; сформувати належне методичне забезпечення освітнього процесу; продовжити практику стажування НПП на напрямком «Кінологія».

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень Е

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Зважаючи на наведені сильні сторони та позитивні практики і суттєві слабкі сторони експертна комісія дійшла висновку, що ОПП «Кінологія» за спеціальністю 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» обґрунтовано відповідає рівню Е за Критерієм 4.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання є чіткими та зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачами вищої освіти результатів навчання. Вони регламентуються «Положенням про організацію освітнього процесу у ПДАТУ» (розділ 17), яке розміщено на веб-сайті університету в рубриці «Нормативні документи з планування та організації освітнього процесу» (<https://pdatu.edu.ua/normativni-dokumenty-z-planuvannia-ta-organizatsii-osvitnoho-protsesu.html>). Інформація про форми і строки контрольних заходів та критерії оцінювання доводиться до здобувачів заздалегідь у різних формах: розміщенням на веб-сайті університету, у робочих програмах освітніх компонент, усно кожним викладачем на початку викладання дисципліни, у разі дистанційної форми навчання – з використанням соціальних мереж та додатків Zoom, Viber та ін. Також було встановлено, що на факультеті призначено НПП, відповідального за комунікацію зі здобувачами вищої освіти даної ОПП – ас. Н.В. Шербатюк. Інформацію про чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів було підтверджено під час інтерв'ювання в різних фокус-групах (здобувачі, студентське самоврядування, НПП).

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Нині стандарт вищої освіти за спеціальністю 204 – «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» другого рівня вищої освіти відсутній. Процедура атестації здобувачів у ПДАТУ регламентована «Положенням про організацію освітнього процесу (розділ 22)» (<https://pdatu.edu.ua/images/navchalna-robota/planuvannya-ta-organizaciya/p290920-01.pdf>) та «Положенням про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії» (<https://pdatu.edu.ua/images/navchalna-robota/planuvannya-ta-organizaciya/p290520-02.pdf>). Згідно ОПП, передбачено атестацію здійснювати у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи магістра. Наразі атестація здобувачів ступеня вищої освіти «Магістр» ОПП «Кінологія» у ПДАТУ не проводилася.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Загалом, за свідченнями студентів, правила проведення контрольних заходів є чіткими, зрозумілими та доступними для них. Відзначено можливість складання іспиту в різних формах: усно, письмово, тестування як з використанням паперових носіїв, так і за допомогою ПЕОМ. Об'єктивність екзаменаторів забезпечується встановленням однакових умов для всіх здобувачів вищої освіти, єдиних критеріїв оцінювання, оприлюдненням строків здачі контрольних заходів, прийманням іспитів та звітів про виробничу практику одночасно кількома викладачами (комісійно). Залучення сторонніх екзаменаторів для оцінювання здобувачів на даній ОП не практикувалося. Водночас члени ЕГ констатують, що не всі студенти обізнані щодо процедури оскарження результатів контрольних заходів. Під час інтерв'ювання здобувачі вищої освіти відзначили відсутність конфліктних ситуацій під час їх навчання, а також припустили можливість звернення зі скаргами (у разі їх виникнення) до представників адміністрації факультету та університету, а також органів студентського самоврядування.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

У ПДАТУ політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності визначено чітко і зрозуміло, про що засвідчили під час інтерв'ювання здобувачі, НПП, представники адміністрації факультету та сервісних підрозділів. Урегульовані вони у «Положенні про академічну доброчесність у ПДАТУ» (<https://pdatu.edu.ua/images/public-info/p270820-001.pdf>), «Положенні про запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових, навчально-методичних, кваліфікаційних та навчальних роботах учасників освітнього процесу у ПДАТУ» (<https://pdatu.edu.ua/images/public-info/pologennya-plagiat.pdf>). Під час зустрічей з академічним персоналом та студентами встановлено, що всі друковані (в тому числі електронні) роботи викладачів та студентів перевіряються на плагіат. В Університеті ці функції покладено на бібліотеку. Використовується програмне забезпечення UniCheck. Дієвість процедури запобігання плагіату в цілому підтверджено. Однак встановлення рівня відповідальності учасників освітнього процесу за академічну недоброчесність потребує вдосконалення. Нині у разі перевищення граничної межі текстових збігів робота повертається на доопрацювання.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Контрольні заходи та критерії їх оцінювання ОПП є чіткими і зрозумілими, заздалегідь оприлюдненими і доступними для всіх учасників освітнього процесу. Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності ЗВО визначені і мають практичне застосування, передусім стосовно перевірки робіт студентів та НПП на наявність текстових збігів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

На думку експертної групи на ОП недостатньо приділено уваги залученню зовнішніх екзаменаторів. Не всі студенти обізнані щодо процедури оскарження результатів контрольних заходів. Рекомендації ЕГ: більш активно залучати зовнішніх екзаменаторів для проведення контрольних заходів.

Рівень відповідності Критерію 5.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Зважаючи на наведені сильні сторони та позитивні практики і незначні слабкі сторони експертна комісія дійшла висновку, що ОПП «Кінологія» за спеціальністю 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» обґрунтовано відповідає рівню В за Критерієм 5.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Експертною групою встановлено, що НПП, які задіяні в реалізації ОПП, за своєю академічною та професійною кваліфікацією відповідають дисциплінам, що стосуються спеціальності 204 і здатні забезпечити цілі програми та відповідні ПРН. Підтвердженням цього є наявні дипломи про вищу освіту, наукові ступені, атестати про вчене звання, свідоцтва про підвищення кваліфікації, дані щодо опублікованих наукових праць, досвід професійної діяльності за фахом. Разом з тим, встановлено часткову відповідність викладачів на ОПП, що акредитується, дисциплінам кінологічного спрямування, які вони викладають. Зокрема, стосовно закріплених за такими дисциплінами викладачів експерти не отримали від ЗВО ґрунтовних підтверджень їх професійної кваліфікації (за винятком пройденого стажування в 2020 р.) ні у відомостях самооцінювання, ні в наданій інформації у відповідь на запит експертної групи, ні під час інтерв'ю фокус-групи НПП. Під час інтерв'ю здобувачів освіти Еґ не отримала інформації щодо проведення опитувань серед студентів стосовно визначення професіоналізму викладачів. Водночас, під час інтерв'ювання здобувачі вищої освіти надали високу оцінку професійним якостям своїх викладачів.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

У результаті бесід з НПП виявлено, що процедури конкурсного відбору викладачів, у цілому, є прозорими та дозволяють забезпечити необхідний рівень професіоналізму претендентів відповідно до їх академічної кваліфікації за дисциплінами ОП. Гарантом ОП та НПП відзначено, що в університеті створена та функціонує рейтингова система оцінювання викладачів, яка урегульована «Положенням про щорічне оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників та визначення їхніх рейтингів» (<https://pdatu.edu.ua/images/navchalna-roбота/planuvannya-ta-organizaciya/pologennya-op.pdf>). За результатами даного оцінювання здійснюється визначення відповідності кваліфікації науково-педагогічного працівника займаній посаді.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Роботодавці активно залучаються ПДАТУ до організації освітнього процесу за ОПП «Кінологія», що засвідчено у протоколах засідання кафедри технології виробництва, переробки і стандартизації продукції тваринництва, а також під час бесід з фокус-групами здобувачів вищої освіти, представників роботодавців та адміністрації факультету. Стратегічним партнером університету є Головне управління Національної поліції в Хмельницькій області.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Залучення професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців до проведення аудиторних занять до проведення експертної оцінки ОПП не проводилося. Разом з тим, представники ЗВО, а також роботодавці відмітили, що дана ситуація стала наслідком карантинних заходів, а також обмеженості обсягу аудиторного навантаження, що властиве заочній формі навчання. В перспективі, як відзначили і роботодавці, і НПП, передбачається залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів у галузі кінології.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Діяльність з професійного розвитку викладачів у ПДАТУ регламентується «Положенням про підвищення кваліфікації та стажування співробітників ПДАТУ» (<https://pdatu.edu.ua/images/struktura/nncppk/p240620-001.pdf>). НПП, задіяні на ОПП, проходять стажування або підвищення кваліфікації не рідше одного разу на п'ять років, що підтверджується наданими ЕГ відповідними звітними документами. В 2020 р. п'ять викладачів, які задіяні в реалізації даної ОПП пройшли стажування в умовах кінологічного центру Головного управління Національної поліції в Хмельницькій області. Водночас члени експертної групи констатують, що досвід проходження закордонних стажувань наразі є обмеженим. Тому є необхідність активізації проходження стажування викладачів у зарубіжних наукових установах та ЗВО.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

В університеті запроваджено проведення щорічного оцінювання науково-педагогічних працівників, яке регламентується «Положенням про щорічне оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників та визначення їхніх рейтингів» (<https://pdatu.edu.ua/images/navchalna-robota/planuvannya-ta-organizaciya/pologennya-or.pdf>). Під час інтерв'ю з адміністрацією Університету, факультету, НПП підтверджено, що у ЗВО діє система матеріального та морального заохочення за результатами даного оцінювання.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Готовність роботодавців долучатися до освітнього процесу та їх сприяння у проєктуванні ОПП та підвищенні кваліфікації НПП університету.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації ОПП, не повною мірою відповідає тим дисциплінам кінологічного спрямування, які вони викладають. Рекомендації ЕГ: продовжити роботу щодо підвищення кваліфікації НПП в умовах провідних кінологічних центрів як в Україні, так і за кордоном; активізувати наукову діяльність НПП у сфері кінології; розширювати практику академічної мобільності та наукових стажувань викладачів та студентів у зарубіжних установах.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Зважаючи на наведені сильні сторони та позитивні практики і певні слабкі сторони, релевантність фактів і їх контексту, а також різну вагомість окремих підкритеріїв, використовуючи голістичний підхід в оцінюванні, експертна комісія дійшла висновку, що ОПП «Кінологія» за спеціальністю 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» обґрунтовано відповідає рівню В за Критерієм 6.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Під час огляду матеріально-технічної бази та інтерв'ю зі здобувачами, представниками студентського самоврядування та представниками академічного персоналу було встановлено, що в цілому матеріальні ресурси є достатніми для забезпечення досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання. Для викладання дисциплін кінологічного спрямування обладнано вольєри для собак, а також майданчик для їх дресирування. Програмне забезпечення, яке використовується здобувачами, є таким, що вільно розповсюджується. Працює добре оснащена бібліотека, яка надає доступ до електронних документів з фондів електронних видань, у ЗВО є доступ до баз Scopus та WoS, (<https://pdatu.edu.ua/dostup-do-baz-danykh-scopus-ta-web-of-science.html>,

<http://188.190.33.55:7980/jspui/>). Здобувачі вищої освіти ОПП «Кінологія» залучені до роботи декількох спортивних секцій. Разом з тим, матеріально-технічне оснащення лабораторій потребує оновлення.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Користування інфраструктурою ПДАТУ (аудиторним фондом, комп'ютерними кабінетами, бібліотекою, методичними та навчально-науковими ресурсами, спеціалізованим спорядженням, інформаційними центрами тощо) здійснюється на безоплатній основі. За результатами інтерв'ювання здобувачів вищої освіти та викладачів було встановлено, що доступ до інформаційних ресурсів, необхідних для навчання або викладання на ОП, також є вільним і безкоштовним. Для реалізації освітнього процесу в студентів є постійний доступ до електронних ресурсів університету, який забезпечується через університетські комп'ютери, бібліотеку або власні комп'ютери за допомогою мережі Інтернет.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

В університеті створено безпечні умови навчання та побуту здобувачів вищої освіти, дотримання здорового способу життя. Стан приміщень відповідає санітарним нормам та вимогам охорони праці. В університеті функціонує їдальня. За потреби студентам надається гуртожиток (<https://pdatu.edu.ua/prozhyvannia-v-hurtozhytkakh-pdatu.html>). Атмосфера освітнього середовища є доброзичливою до всіх учасників освітнього процесу.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Під час спілкування зі здобувачами освіти було встановлено, що вони задоволені освітньою, консультативною та соціальною підтримкою з боку ЗВО. Здобувачами відмічено, що основний канал їх комунікації із ЗВО встановлено через ас. Щербатюк Н.В., яка координує освітній процес здобувачів, допомагає встановити контакт із викладачами, які задіяні на ОПП та здійснює інші види інформаційної підтримки. Також здобувачі відзначили вагому роль керівників виробничої практики та керівників дипломних робіт щодо їх консультативної підтримки. У структурі університету наявний кабінет психолого-педагогічної допомоги, який пропонує конфіденційні консультації психолога (<https://pdatu.edu.ua/kabinet-psykholoho-pedahohichnoi-dopomohy.html>).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Університет забезпечує необхідні умови для осіб з особливими освітніми потребами, а саме навчальні корпуси облаштовані пандусами на вході, адаптованими санвузлами тощо. Під час зустрічі з представниками сервісних підрозділів експертна група також отримала інформацію про те, що передбачено можливість формувати розклад занять з урахуванням потреб осіб з особливими освітніми потребами (заняття проводити в аудиторіях на першому поверсі). Створено можливості навчання за індивідуальним графіком і дистанційно через платформу Moodle. Наразі на ОПП, що акредитується, не навчаються особи з особливими освітніми потребами.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ПДАТУ регламентовані «Положенням про порядок та процедури вирішення конфліктних ситуацій, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у ПДАТУ» (<https://pdatu.edu.ua/images/public-info/pp131020-01.pdf>), а також «Положенням про комісію з етики та управління конфліктами у ПДАТУ» (<https://pdatu.edu.ua/images/public-info/p270820-002.pdf>). На зустрічах зі здобувачами та представниками органів студентського самоврядування було підтверджено, що усі здобувачі обізнані щодо порядку дій у конфліктних ситуаціях. Також було встановлено, що в університеті є скринька довіри, де студенти можуть залишати свої скарги у письмовому вигляді. У межах ОП скарг пов'язаних з дискримінацією за будь-якою ознакою, сексуальним домаганням чи корупцією не надходило. При спілкуванні зі здобувачами та викладачами склалось враження про доброзичливу атмосферу всередині колективу.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Матеріально-технічна база достатня для формування комфортного академічного середовища. Створені умови для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами. Здобувачам надано можливість брати участь в усіх наукових та культурних заходах, і тим самим реалізувати свої здібності і таланти в різних сферах діяльності. Створено чіткі процедури вирішення конфліктних ситуацій.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Рекомендації ЕГ: приділити більшу увагу розвитку матеріально-технічної бази факультету ветеринарної медицини і технологій у тваринництві, зокрема стосовно оснащення лабораторій, в яких здійснюється освітній процес за спеціальністю 204.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Зважаючи на наведені сильні сторони та позитивні практики і певні слабкі сторони, використовуючи голістичний підхід в оцінюванні, експертна комісія дійшла висновку, що ОПП «Кінологія» за спеціальністю 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» обґрунтовано відповідає рівню В за Критерієм 7.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

В університеті затверджене «Положення про порядок розроблення, затвердження та періодичного перегляду освітньої програми в Подільському державному аграрно-технічному університеті» (<https://pdatu.edu.ua/images/navchalna-robota/planuvannya-ta-organizaciya/p160920-01.pdf>). У документі не вказано авторський колектив чи узгодження. Деякі елементи є недостатньо зрозумілими: визначення вимог до гаранта спрощено (п. 2) і немає вимог кваліфікації; п.4.1, прописана тимчасова дія «проектних груп» під час моніторингу і перегляду ОП. Використання назви «проектна група» для груп моніторингу та удосконалення ОП є не досить вдалим і призводить до ускладнення сприйняття інформації. В документі наведено невірне трактування дескрипторів компетентностей як видів компетентностей (стор. 12). Освітня програма має досить довгий, але ретельний адміністративний «шлях» до затвердження: проектна група, кафедри, декан, вчена рада факультету, методична комісія університету, вчена рада університету. Пункт 6.3 вказує на застосування двоохрівневої оцінки якості ОП «висока якість» і «неналежна якість», що недостатньо варіативно. В документі не вказано чітко періодичність перегляду («може переглядатися кожен рік»). Проте відмічено, що перегляд навчальних планів здійснюється не менше одного разу за період навчання. Положення містить «календарний план-графік розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм» (розділ 7), який здебільшого дотримується. Питання розробки та функціонування ОП представлені також у «Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ПДАТУ» (<https://pdatu.edu.ua/images/navchalna-robota/planuvannya-ta-organizaciya/p311019-04.pdf>) розділ 2, де наведена подібна інформація. Інтерв'ювання членів проектної групи, роботодавців, здобувачів освіти, НПП та керівника навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти здебільшого підтвердило дотримання основних елементів розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

ОПП існує другий рік і уже переглядалася при залученні до цього процесу здобувачів вищої освіти через формат опитувань та «круглого столу», що було підтверджено студентами при спілкуванні. Здобувачі ОПП навчаються на заочній формі і під час опитування не було встановлено фактів, які б підтверджували їх участь у роботі органів студентського самоврядування. «Положення про порядок розроблення, затвердження та періодичного перегляду освітньої програми в ПДАТУ» (<https://pdatu.edu.ua/images/navchalna-robota/planuvannya-ta-organizaciya/p160920-01.pdf>) на стор. 16 містить інформацію, що «органи студентського самоврядування можуть надавати пропозиції та зауваження щодо змісту програм навчальних дисциплін». Означене формулювання є недостатнім. На стор. 10 вказано, що «... зацікавлених сторін слід включати до складу проектної групи... або залучати до діяльності проектної групи в інших формах». Проектні групи ОПП 2019 та 2020 року включали лише науково-педагогічних працівників. Витяг з протоколу засідання кафедри, який підтверджує вплив здобувачів освіти на формування ОПП, надано на запит ЕГ (відповідь від 15.10.2020 о 19.29). Але інтерв'ювання представників органів студентського самоврядування засвідчило, що їх залучають до процедур внутрішнього забезпечення якості освіти через «круглі столи», але стосовно ОПП «Кінологія» чіткої відповіді надано не було. Інтерв'юери переважно виглядали невпевнено. В університеті проводиться анкетування студентів щодо задоволеності навчанням, оцінки роботи викладачів, форм та методів навчання. Результати такого анкетування проаналізовані та наявні у вільному доступі. (<https://pdatu.edu.ua/monitorynh-iakosti-osvity-v-universyteti.html>). «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ПДАТУ» (<https://pdatu.edu.ua/images/navchalna-robota/planuvannya-ta-organizaciya/p311019-04.pdf>) містить пп. 2.2.8, в якому зазначається, що «критерії, за якими відбувається перегляд освітніх програм, формулюються у результаті зворотного зв'язку із науково-педагогічними працівниками, студентами, випускниками і роботодавцями...», що підтверджує витяг з протоколу засідання кафедри. Пп. 8.6 містить інформацію про студентські факультетські фокус-групи моніторингу якості освіти. Участь здобувачів ОПП у таких групах не встановлена. Згідно «Положення про студентське самоврядування Університету», студентське самоврядування задіяне в системі внутрішнього забезпечення якості, але недоречним і незрозумілим виглядає пункт 1.2. ст. 1 Розд. 2 (<https://pdatu.edu.ua/images/vihovna-robota/studentske-samovryaduvannya/20160611-02.pdf>), де вказано, що «президент студентського парламенту підпорядковується безпосередньо ректору, проректорам та голові профспілкової організації університету». Під час спілкування з представниками студентського самоврядування було встановлено, що воно не підпорядковується означеним особам і є незалежним органом. Відповідний пункт в положенні визнано як помилковий.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

ОПП «Кінологія» була розроблена на замовлення роботодавців. На сьогодні діє меморандум між університетом та Головним управлінням Національної поліції в Хмельницькій області (<https://pdatu.edu.ua/fakultet-veterynarnoi-medytyny-i-tehnolohii-u-tvarynnystvi.html>), в якому прописані форми співробітництва. В Університеті розроблено «Положення про порядок розроблення, затвердження та періодичного перегляду освітньої програми в ПДАТУ» (<https://pdatu.edu.ua/images/navchalna-robota/planuvannya-ta-organizaciya/p160920-01.pdf>). Воно містить інформацію про порядок залучення роботодавців до вдосконалення ОПП. В пп. 2.2.8. «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ПДАТУ» (<https://pdatu.edu.ua/images/navchalna-robota/planuvannya-ta-organizaciya/p311019-04.pdf>) наголошено на необхідності співпраці з роботодавцями. Фактичну наявність процедур обговорення змін до ОПП підтверджує витяг з протоколу засідання кафедри від 20.11.2019 (відповідь закладу від 15.10.2020) та відгуки роботодавців, які наведені в ЗСО і надані в ОПП від 2020 року. Але означені відгуки не містять дати їх надання. На сайті наявна інформація про засідання Робочої групи з розвитку кінологічної служби Національної поліції України, в якому брали участь представники Університету (<https://pdatu.edu.ua/news-07/vidbuvsya-drugij-den-tretogo-zasidannya-robochoji-grupi-z-rozvitku-kinologichnoji-sluzhbi-natsionalnoji-politsiji-ukrajini.html>). Під час інтерв'ю з роботодавцями останні переконливо довели свою участь у вдосконаленні освітнього процесу і ОПП безпосередньо через спілкування з членами проектної групи, «круглі столи» та анкетування. Роботодавці висловили зацікавленість у подальшій співпраці та розвитку дуальної освіти за ОПП (<https://pdatu.edu.ua/news-07/zustrich-zatsikavlenikh-storin.html>).

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

В «Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ПДАТУ» (<https://pdatu.edu.ua/images/navchalna-robota/planuvannya-ta-organizaciya/p311019-04.pdf>) зазначено, зокрема, що критерії, за якими відбувається перегляд освітніх програм, формулюються у результаті зворотного зв'язку з випускниками (пп. 2.2.8). Перший випуск здобувачів освіти за ОПП «Кінологія» другого (магістерського) рівня ще не відбувся, тому випускників наразі немає. Здобувачі вищої освіти працюють у кінологічних центрах Житомирської, Дніпропетровської, Київської, Львівської, Івано-Франківської, Одеської та Хмельницької областей, що свідчить про їх 100% працевлаштування. Зі слів Гаранта, в університеті наявна практика спілкування з випускниками різних років через влаштування щорічних зустрічей. Інформація щодо контактів випускників минулих років зберігається на кафедрі технології виробництва продукції тваринництва та кінології.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Принципи керування якістю відображені в «Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ПДАТУ» (<https://pdatu.edu.ua/images/navchalna-roboata/planuvannya-ta-organizaciya/r311019-04.pdf>), у пп.1.3. якого окреслені напрями політики Університету щодо забезпечення якості освіти. Детально механізми моніторингу ОП, виявлення недоліків та механізми їх усунення прописані в п.6 «Положення про порядок розроблення, затвердження та періодичного перегляду освітньої програми в ПДАТУ» (<https://pdatu.edu.ua/images/navchalna-roboata/planuvannya-ta-organizaciya/r160920-01.pdf?v=03>). Зазначені в документі процедури здебільшого дотримуються: за два роки існування ОПП вже наявний її перегляд з ініціативи роботодавців і здобувачів освіти. Внесені зміни у статус компонентів ОПП: з вибіркової компоненти дисципліни «кінологічного» спрямування переведені в обов'язкову, що посилює профільність та унікальність ОПП. Інформація щодо обговорення зазначених змін на розширених засіданнях кафедри, «круглих столах» представлена у відповіді Гаранта від 15.10.2020. На сайті відображені матеріали щодо нарад з представниками кінологічних служб у розділі «Новини факультету» (<https://pdatu.edu.ua/fakultet-veterynarnoi-medytyny-i-tekhnohii-u-tvarynnystv.html>). Але на сьогодні залишаються невиправленими наступні недоліки, що були виявлені при проведенні процедури акредитації цієї ОПП та не були жодним чином відмічені при проведенні процедур внутрішнього аудиту: недостатня кількість та якість навчально-методичних матеріалів в друкованому вигляді та на платформі Moodle, занадто широко і важкозрозумілі кореляційні зв'язки між сформульованими ПРН та наповненістю освітніх компонентів тощо. Це свідчить про необхідність оптимізації практичного застосування внутрішньої нормативної бази, в тому числі стосовно удосконалення виявлення недоліків та реагування на них. У цілому система забезпечення якості вищої освіти закладу функціонує і удосконалюється, що підтверджується інтерв'юванням різних фокус-груп.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Освітньо-професійна програма акредитується вперше, відповідно зауважень та пропозицій, сформульованих під час попередніх акредитацій саме цієї ОП, не було. З огляду на наявну нормативну базу, розроблені та діючі процедури удосконалення освітніх програм, роботу зі стейкхолдерами можна зробити висновок, що університет бере до уваги на сучасні тенденції щодо зовнішнього забезпечення якості освіти. Так, у «Положенні про порядок розроблення, затвердження та періодичного перегляду освітньої програми в ПДАТУ» (<https://pdatu.edu.ua/images/navchalna-roboata/planuvannya-ta-organizaciya/r160920-01.pdf?v=03>) містяться вимоги критеріїв оцінювання якості освітніх програм.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Внутрішня нормативна база в сфері керування якістю в Університеті розроблена: «Положення про порядок розроблення, затвердження та періодичного перегляду освітньої програми в ПДАТУ», «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ПДАТУ», «Положення про організацію і проведення педагогічного контролю за викладанням навчальних дисциплін у ПДАТУ» (<https://pdatu.edu.ua/images/navchalna-roboata/planuvannya-ta-organizaciya/pol-pro-org-i-provedennya-ped-kontoly.pdf>), «Положення про щорічне оцінювання науково-педагогічних працівників ПДАТУ», наявна електронна скринька довіри (<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLScXVb5tVn3z7HvLom9FZbuf79MbUFYQWg475CIGjLiZ3zoT-Q/viewform?c=0&w=1>) та інше. Проводяться опитування стейкхолдерів (здобувачів освіти) і аналітичний аналіз – моніторинг якості освіти (<https://pdatu.edu.ua/monitoring-iakosti-osvity-v-university.html>), а також оцінювання викладацької діяльності студентами (<https://pdatu.edu.ua/images/struktura/faculty-vmtt/kinology/anketuvannya.pdf>). В університеті відбувається подальше розширення практики анкетування стейкхолдерів, ведеться робота по співставленню освітніх послуг університету з закордонними аналогами. Проводяться міжкафедральні семінари з питань узгодження навчальних програм та покращення якості освіти в рамках ОП, ознайомлення з новими тенденціями та викликами сьогодення. При спілкуванні на фінальній зустрічі керівник навчально-методичного центру якості вищої освіти В. Р. Волощук щиро цікавився досвідом щодо ефективних технологій залучення здобувачів освіти до вдосконалення освітніх програм, що справило позитивне враження щодо зацікавленості представників університету в удосконаленні внутрішньої системи забезпечення якості. Переважна більшість учасників освітнього процесу розуміє важливість застосування механізмів керування якістю у вищій освіті взагалі, в університеті і на ОП особливо, але є і труднощі, які пов'язані з відсутністю досвіду акредитації ОПП за чинною системою, що не дозволяє повною мірою продемонструвати нароби у цій царині.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

В Університеті розроблено нормативну базу стосовно внутрішнього забезпечення якості освітніх програм. Вимоги відповідних положень здебільшого дотримуються. Наявний річний календарний план-графік удосконалення ОП, за яким відбувалися перегляди програми. Функціонує система опитування стейкхолдерів. Реальною є тісна співпраця з роботодавцями щодо удосконалення ОПП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Використання назви «проектна група» для власне проектних груп і для фактичних груп моніторингу та удосконалення ОП є не досить вдалим і призводить до ускладнення сприйняття інформації. Функціонування системи внутрішнього забезпечення якості потребує покращення практичного застосування, адже на сьогоднішні в Університеті при проведенні процедур внутрішнього аудиту не виявлено (документально не відмічено) певних недоліків за ОПП «Кінологія»: недостатня кількість та якість навчально-методичних матеріалів в друкованому вигляді та на платформі Moodle, занадто широко і важкозрозумілі кореляційні зв'язки між сформульованими ПРН та наповненістю освітніх компонентів. Рекомендації ЕГ: удосконалити систему виявлення недоліків у освітніх програмах та запровадити дієві механізми реагування на них; розробити матрицю обов'язкових щорічних анкетувань і забезпечити зворотній зв'язок з респондентами; оприлюднювати інформацію щодо врахування зауважень і побажань стейкхолдерів освітнього процесу під час перегляду ОПП.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Зважаючи на наведені сильні сторони і незначні слабкі сторони експертна група дійшла висновку, що ОПП «Кінологія» за спеціальністю 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» відповідає рівню В за Критерієм 8.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу в ПДАТУ регулюються передусім Статутом Університету, Положенням про організацію освітнього процесу, Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, а також низкою інших положень, які розміщено на веб-сайті ЗВО у вільному доступі в рубриці «Публічна інформація» (<https://pdatu.edu.ua/publiczna-informatsiia.html>) та в рубриці «Нормативні документи з планування та організації освітнього процесу» (<https://pdatu.edu.ua/normatyvni-dokumenty-z-planuvannia-ta-organizatsii-osvitnoho-protsesu.html>). Вся актуальна інформація для здобувачів ОП «Кінологія» (нормативно-правове забезпечення, ОПП, їх опис, розклад, силабуси обов'язкових та вибіркових дисциплін тощо) розміщено на сторінці факультету ветеринарної медицини і технологій у тваринництві (<https://pdatu.edu.ua/fakultet-veterynarnoi-medycyny-i-tehnolohii-u-tvarynnystvi.html>). Учасники інтерв'ювання в усіх фокус-групах відзначили, що правила та процедури щодо провадження освітнього процесу доступні, чіткі, зрозумілі та всі послідовно їх дотримуються під час реалізації ОПП.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Проект ОП та інформація щодо її перегляду своєчасно розміщується на офіційному веб-сайті університету, завдяки чому різні групи стейкхолдерів мають можливість брати участь в її обговоренні. Проте, ЕГ не встановлено фактів оприлюднення зведеної інформації щодо пропозицій стейкхолдерів, а також відомостей щодо реагування на них.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та

компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Офіційний веб-сайт Подільського державного аграрно-технічного університету (<https://pdatu.edu.ua>) є чітким та інтуїтивно зрозумілим при користуванні. Для інформування відповідних заінтересованих сторін і суспільства у розділі «Публічна інформація» (<https://pdatu.edu.ua/publicna-informatsiia.html>) представлено внутрішньоуніверситетські нормативні акти, що стосуються освітнього процесу, кадрової політики, функціонування структурних підрозділів; всі установчі документи закладу; документи, що підтверджують ліцензування і акредитацію; документи фінансової звітності; рішення вченої ради. За наступними вкладками розміщено актуальну інформацію про: вступ до магістратури (<https://pdatu.edu.ua/oholoshennia-pro-vstup.html>); програми вступних випробувань (<https://pdatu.edu.ua/images/priyom/pvi/2020/pvi-2020m-204.pdf>), силабуси навчальних дисциплін (<https://pdatu.edu.ua/osvitno-profesiini-prohramy.html>).

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Сайт ЗВО є зрозумілим та доступним у використанні. Проєкт ОП та інформація щодо її перегляду своєчасно розміщується на офіційному веб-сайті університету, завдяки чому різні групи стейкхолдерів мають можливість брати участь в її обговоренні. Правила і процедури щодо провадження освітнього процесу є прозорими, доступними, чіткими та зрозумілими.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Суттєвих недоліків не виявлено. Рекомендації ЕГ: здійснювати оприлюднення таблиці пропозицій, що надходять під час обговорення проєктів ОПП, та рішення відповідних органів стосовно їх прийняття чи відхилення.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ОП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 9.1 та 9.3. До того ж, враховуючи певну узгодженість за підкритерієм 9.2, голістичний підхід в оцінюванні, релевантність фактів і їх контексту, а також різну вагомість окремих підкритеріїв, ОП «Кінологія» за спеціальністю 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають рівню В Критерію 9 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики

аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Незважаючи на дистанційну форму проведення експертизи, ЗВО успішно впорався з організацією та технічним забезпеченням зустрічей у фокус-групах та огляду матеріально-технічної бази. Адміністрація ЗВО сприяла роботі експертної групи. Експертиза відбувалась у атмосфері повної відкритості та сприяння отриманню необхідної

інформації. Програма візиту була своєчасно та безпроблемно узгоджена та успішно виконана. Експертна група, у відповідь на свої запити, отримала всі необхідні для роботи документи. Наявність освітнього процесу до даною ОП експертною групою підтверджено.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	E
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **умовна (відкладена) акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Луговий Сергій Іванович

Члени експертної групи

Васильєва Юлія Олександрівна

Кривий Владислав Валерійович